

ศิลปะ การเขียน บทความ

The Art of Writing| Articles

นงนภ ชุมนรุต

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

Naresuan University Publishing House

www.nupress.grad.nu.ac.th

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร Naresuan University Publishing House

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร 99 หมู่ 9 อาคารนเรศวรราชา ชั้น 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร
ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 0 5596 8833-8836 E-mail : nuph@nu.ac.th

🌐 www.nupress.grad.nu.ac.th 📱 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร 📧 @nupress

สงวนลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร ห้ามทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชนไม่ว่าส่วนใด
ส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร เท่านั้น

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

ทรงภพ ชุมมธรรส.

ศิลปะการเขียนบทความ = The Art of Writing Articles.-- พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2568.
380 หน้า.

1.การเขียนบทความ. II. ชื่อเรื่อง.

808.066

ISBN 978-616-426-386-4

ISBN (e-book) 978-616-426-387-1

สพน. 149

ราคา 320 บาท

พิมพ์ครั้งแรก มีนาคม พ.ศ. 2568

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

- วางจำหน่ายที่
1. ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0 2218 9812
  2. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0 2579 0113
  3. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0 2613 3899
  4. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร อาคารนเรศวรราชา จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 0 5596 8833-8836

ประธานกองบรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณกาญจน์ ขุทธิพงษ์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

กองบรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แยมเม่น • รองศาสตราจารย์สุทัศน์ เขียววัฒนา • รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกดา สมกุล •
รองศาสตราจารย์ ดร.เกตุจันทร์ จำปาไชยศรี • ศาสตราจารย์ ดร. พญ.สุชาติพงษ์เจริญ •
ศาสตราจารย์ ดร. กัญกรกนก อิงคินันท์ • รองศาสตราจารย์ ดร.นิธรา กิจธีระวุฒิวงศ์ •
ศาสตราจารย์ ดร.สุทิสา ถาน้อย • รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา ขาววิชัย • รองศาสตราจารย์ ดร.รุจโรจน์ แก้วอุไร •
รองศาสตราจารย์ นาวาโท ดร.วัฒน์ชัย หนัมน้อย • รองศาสตราจารย์ ดร.วิฑูรย์ พุทธิรักษา •
รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน • ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรงค์ จันทร์วิจิตร •
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จริยรักษ์ สุวพันธ์ • พัทธี ทิมใจดี • นวิพรรณ ดันดีพลาน

ประสานงาน

ฝ่ายขาย/การเงิน มลชา โพธิ์เงิน • วสันต์ มาสสวัสดิ์

ออกแบบปก สรญา แสงเย็นพันธ์

ออกแบบรูปเล่ม ชลธิชา สนนอก

พิมพ์ที่ บริษัท กู๊ดเอด พรินต์ติ้ง แอนด์ แพคเกจจิ้ง กรุ๊ป จำกัด 6/1 ซอยเสรีไทย 58 แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

สำนักพิมพ์นี้เป็นสมาชิกสมาคมผู้จัดพิมพ์
และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย
<https://pubat.or.th>

พิมพ์บน
กระดาษคุณภาพ เพื่อลดผลกระทบต่อ
ธรรมชาติและสุขภาพท่าน

กรณีต้องการสั่งซื้อหนังสือปริมาณมาก หรือเช่าซื้อเขียนติดต่อได้ที่ฝ่ายจัดจำหน่ายสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
โทร. 0 5596 8836 Email : nuph@nu.ac.th

คำนำ

บทความนี้เป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่มีลักษณะเฉพาะคือ การนำเสนอข้อเท็จจริง ข้อมูลความรู้ และความคิดเห็นของผู้เขียนบทความ ที่สอดคล้องกับกระแสวิพากษ์วิจารณ์ของคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา เทคโนโลยี ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าในปัจจุบันงานเขียนประเภทนี้ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ อย่างหลากหลาย อันแสดงให้เห็นว่าบทความได้รับความนิยมจากผู้อ่าน ในวงกว้าง ในขณะที่เดียวกันก็มีส่วนที่ผู้สนใจที่จะเขียนบทความมากขึ้นเช่นกัน ฉะนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ทางวิชาการที่นำเสนอความรู้เกี่ยวกับการเขียนบทความประเภทต่าง ๆ โดยเริ่มต้นจากหลักการพื้นฐานสู่การเขียน ภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นเหตุผลและแรงบันดาลใจของการเขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา

หนังสือเรื่องศิลปะการเขียนบทความ เรียบเรียงขึ้นเพื่อให้บัณฑิต นักศึกษา ครู อาจารย์ นักวิชาการ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไปได้ใช้ศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับการเขียนบทความ ซึ่งผู้เขียนได้รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งถ้อยแถลงประสบการณ์จากการสอน การทำงานวิจัย และการเขียนบทความ นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเรียบเรียงขึ้นอย่างเป็น ระบบ เพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวมและเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับศาสตร์ และศิลป์แห่งการเขียนบทความได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

เนื้อหาสาระของหนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น 10 บท โดยเริ่มจาก ปูพื้นฐานความรู้ในการเขียนบทความก่อน จากนั้นจึงนำเสนอแนวทางการเขียน บทความเฉพาะประเภท ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเขียนบทความ กระบวนการเขียนบทความอย่างมีประสิทธิภาพ ศิลปะการเขียนบทความ

การใช้ภาษาในการเขียนบทความ ศิลปะการเขียนบทความแสดงความคิดเห็น ศิลปะการเขียนบทความวิเคราะห์ ศิลปะการเขียนบทความวิจารณ์ ศิลปะการเขียนบทความสัมภาษณ์ ศิลปะการเขียนบทความวิชาการ และศิลปะการเขียนบทความวิจัย ซึ่งรายละเอียดเนื้อหาในแต่ละบทประกอบด้วย ความหมาย ลักษณะของบทความ ศิลปะการเขียนบทความ และศิลปะการใช้ภาษา อีกทั้งยังคัดสรรบทความประเภทต่าง ๆ มาเสนอเป็นตัวอย่าง และมีแบบฝึกหัดท้ายบทเพื่อให้ผู้อ่านสามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเข้าใจลึกซึ้งมากขึ้น

ผู้เขียนขอขอบพระคุณนักวิชาการและผู้เขียนบทความทุกท่านที่ได้ นำแนวคิดและผลงานต่าง ๆ ของท่านมากล่าวอ้างอิงดังที่ระบุไว้ในบรรณานุกรม และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviewer) ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้ถูกต้อง ชัดเจน และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทำให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจการอ่านและการเขียนบทความทั้งในวงวิชาการ และวิชาชีพอย่างกว้างขวางต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส

คำนิยม

หนังสือเรื่อง ศิลปะการเขียนบทความ เล่มนี้ ได้นำเสนอข้อเท็จจริงในด้านข้อมูลความรู้ ทั้งยังให้ความรู้เกี่ยวกับบทความประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับกระแสความสนใจของคนในสังคมยุคปัจจุบัน และได้เรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นระบบจากหลักการพื้นฐานสู่การเขียนภาคปฏิบัติ

ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ได้ใช้ความอุตสาหะพยายามเป็นอย่างยิ่งในการเขียนเนื้อหาสาระประเภทบทความได้อย่างละเอียดเป็นจำนวนถึง 10 บท ทั้งยังคัดสรรบทความประเภทต่าง ๆ มานำเสนอเป็นตัวอย่างและมีแบบฝึกหัดท้ายบทเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

นับได้ว่าหนังสือเรื่องศิลปะการเขียนบทความเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อแวดวงนักวิชาการและผู้สนใจเรื่องการเขียนบทความจะได้ใช้หนังสือเล่มนี้เพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

รองศาสตราจารย์พิเศษจุฑารัตน์ เกตุปาน

คำนิยม

ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาได้รู้จักกับผู้เขียน ทั้งในฐานะนิสิตกับอาจารย์ และผู้ร่วมงานกันอย่างใกล้ชิด เมื่อครั้งได้เดินทางเก็บรวบรวมข้อมูลด้านวัฒนธรรมในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จนถึงปัจจุบันได้ร่วมงานในฐานะอาจารย์ผู้สอนนิสิตในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร สิ่งหนึ่งที่เป็นจุดเด่นและคงเส้นคงวาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ชุนมธูรส คือ ความมุ่งมั่น จริงจัง และใส่ใจในรายละเอียดของงาน ประจักษ์พยานนี้ปรากฏอย่างชัดเจนในหนังสือ “ศิลปะการเขียนบทความ”

จุดเด่นของหนังสือพบได้ทั้งในคำนำ ที่ได้สรุปสาระของหนังสือไว้ได้อย่างละเอียดและครบถ้วน รวมทั้งการจัดลำดับเนื้อหาทั้ง 10 บท ได้อย่างมีเอกภาพและมีสัมพันธ์ภาพ จึงนับว่าเป็นแบบอย่างของการเขียนที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ได้อีกด้วย

ผู้เขียนหนังสือได้จัดเรียงหัวข้อ จัดเรียงลำดับของศิลปะการเขียนบทความในแต่ละบทได้อย่างน่าสนใจและน่าติดตาม เริ่มด้วยการโปรยความรู้ที่ควรรู้แล้วจึงโยงเข้าสู่สาระในการเขียนบทความแต่ละประเภท ประการสำคัญยังมีการสืบค้นและอ้างอิงอย่างเป็นระบบตามแบบแผนทางวิชาการที่ดี มีการยกตัวอย่างบทความแต่ละประเภท พร้อมกับมีการวิเคราะห์กลวิธีการเขียนบทความแต่ละประเภท ซึ่งเป็นศิลปะการทบทวนและต่อยอดความชัดเจนของบทความประเภทนั้น ๆ แต่ก็ได้หลงลืมที่จะใช้แบบฝึกหัดยบทตรวจสอบความเข้าใจ ความรู้ของผู้อ่าน พร้อมทั้งการเฉลยแบบฝึก เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจของตนเอง

ลักษณะที่โดดเด่นอีกประการหนึ่งในการรังสรรค์หนังสือเล่มนี้ คือ การเขียนงานวิชาการได้อย่างน่าอ่านสมชื่อ **“ศิลปะการเขียนบทความ”** แต่ขณะเดียวกันก็ผสมผสานด้วยศาสตร์แห่งวิชาการ และการสืบค้นเอกสารแก่นักวิจัยที่ดี ที่งาม จึงเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู อาจารย์ นิสิต นักศึกษา ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า หนังสือเล่มนี้นอกจากจะแสดงถึงการเติบโต ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพของผู้เขียนแล้ว คุณค่าหนังสือเล่มนี้ยังคุ้มค่าแก่ผู้ที่ จะมีไว้ครอบครอง เพื่อเติมเต็มและต่อยอดความรู้สืบไป

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญูปกรณ์

สารบัญ

บทที่ 1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเขียนบทความ	1
	เกริ่นนำ	2
	ความหมายของบทความ	3
	ลักษณะของบทความ	4
	โครงสร้างของบทความ	7
	ความแตกต่างระหว่างบทความกับเรียงความและสารคดี	10
	จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความ	12
	คุณสมบัติของนักเขียนบทความอย่างมืออาชีพ	17
	บทสรุป	24
	ตัวอย่างการวิเคราะห์โครงสร้างบทความขนาดสั้น	25
	แบบฝึกหัดท้ายบท	28
	เอกสารอ้างอิง	29
บทที่ 2	กระบวนการเขียนบทความอย่างมีประสิทธิภาพ	31
	เกริ่นนำ	32
	การกำหนดหัวข้อเรื่อง	32
	การกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบเขตของบทความ	37
	การรวบรวมข้อมูล	40
	การวางโครงเรื่อง	46
	การเรียบเรียงเนื้อหา	49
	การตรวจทานและแก้ไขบทความ	52

การประเมินบทความ	55
การเผยแพร่บทความ.....	59
บทสรุป.....	62
แผนผังสรุปกระบวนการเขียนบทความ	63
แบบฝึกท้ายบท	64
เอกสารอ้างอิง	65
 บทที่ 3 ศิลปะการเขียนบทความ.....	67
เกริ่นนำ	68
การตั้งชื่อเรื่อง	69
การเขียนความนำ.....	77
การเขียนเนื้อเรื่อง.....	95
การเขียนความสรุป.....	110
ข้อบกพร่องที่มักปรากฏในการเขียนบทความ	122
ข้อควรคำนึงในการเขียนบทความ	125
บทสรุป.....	128
ตัวอย่างการเขียนบทความขนาดสั้น	129
แบบฝึกท้ายบท	132
เอกสารอ้างอิง	133
 บทที่ 4 การใช้ภาษาในการเขียนบทความ	137
เกริ่นนำ	138
การใช้คำ.....	139
การใช้ประโยค.....	143

การใช้ระดับภาษา.....	146
การใช้โวหาร.....	151
บทสรุป.....	158
ตัวอย่างการใช้ภาษาในการเขียนบทความ.....	159
แบบฝึกหัดท้ายบท	163
เอกสารอ้างอิง	164

บทที่ 5 ศิลปะการเขียนบทความแสดงความคิดเห็น 167

เกริ่นนำ	168
ความหมายของบทความแสดงความคิดเห็น.....	169
ลักษณะของบทความแสดงความคิดเห็น	170
จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความแสดงความคิดเห็น	174
องค์ประกอบสำคัญของบทความแสดงความคิดเห็น	175
หลักการทั่วไปของการเขียนบทความแสดงความคิดเห็น.....	177
กลวิธีการเขียนบทความแสดงความคิดเห็น	181
กลวิธีการใช้ภาษาในบทความแสดงความคิดเห็น.....	187
ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความแสดงความคิดเห็น	189
บทสรุป.....	192
ตัวอย่างการเขียนบทความแสดงความคิดเห็น	193
แบบฝึกหัดท้ายบท	197
เอกสารอ้างอิง	198

บทที่ 6 ศิลปะการเขียนบทความวิเคราะห์.....199

เกริ่นนำ	200
ความหมายของบทความวิเคราะห์	201
ลักษณะของบทความวิเคราะห์.....	202
จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความวิเคราะห์.....	205
องค์ประกอบสำคัญของบทความวิเคราะห์.....	206
หลักการทั่วไปของการเขียนบทความวิเคราะห์.....	207
กลวิธีการเขียนบทความวิเคราะห์.....	209
กลวิธีการใช้ภาษาในบทความวิเคราะห์	213
ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความวิเคราะห์	215
บทสรุป.....	218
ตัวอย่างการเขียนบทความวิเคราะห์.....	219
แบบฝึกหัดท้ายบท	223
เอกสารอ้างอิง	224

บทที่ 7 ศิลปะการเขียนบทความวิจารณ์..... 225

เกริ่นนำ	226
ความหมายของบทความวิจารณ์	227
ลักษณะของบทความวิจารณ์.....	228
ระดับของการวิจารณ์	230
คุณสมบัติของผู้วิจารณ์.....	231
หลักการเขียนบทความวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์.....	234
องค์ประกอบสำคัญของบทความวิจารณ์.....	235
กลวิธีการเขียนบทความวิจารณ์วรรณกรรม	236

กลวิธีการใช้ภาษาในบทความวิจารณ์.....	239
ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความวิจารณ์.....	240
บทสรุป.....	243
ตัวอย่างการเขียนบทความวิจารณ์.....	244
แบบฝึกหัดท้ายบท	248
เอกสารอ้างอิง	249

บทที่ 8 ศิลปะการเขียนบทความสัมภาษณ์ 251

เกริ่นนำ	252
ความหมายของบทความสัมภาษณ์.....	253
จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความสัมภาษณ์.....	254
ประเภทของบทความสัมภาษณ์	255
หลักการและแนวทางการสัมภาษณ์	258
รูปแบบการเขียนบทความสัมภาษณ์.....	264
กลวิธีเขียนบทความสัมภาษณ์.....	266
กลวิธีการใช้ภาษาในบทความสัมภาษณ์	270
ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความสัมภาษณ์.....	271
บทสรุป.....	274
ตัวอย่างการเขียนบทความสัมภาษณ์.....	275
แบบฝึกหัดท้ายบท	280
เอกสารอ้างอิง	281

บทที่ 9 ศิลปะการเขียนบทความวิชาการ 283

เกริ่นนำ	284
ความหมายของบทความวิชาการ	285
จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความวิชาการ.....	286
องค์ประกอบสำคัญของบทความวิชาการ.....	288
กลวิธีการเขียนบทความวิชาการ.....	289
กลวิธีการใช้ภาษาในบทความวิชาการ	300
การประเมินบทความวิชาการ.....	301
การเผยแพร่บทความวิชาการ	304
ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความวิชาการ.....	305
บทสรุป.....	308
ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการ.....	309
แบบฝึกหัดท้ายบท	314
เอกสารอ้างอิง	315

บทที่ 10 ศิลปะการเขียนบทความวิจัย 317

เกริ่นนำ	318
ความหมายของบทความวิจัย	318
ลักษณะของบทความวิจัย.....	319
องค์ประกอบสำคัญของบทความวิจัย.....	321
ขั้นตอนการเขียนบทความวิจัย	323
กลวิธีการเขียนบทความวิจัย.....	324
กลวิธีการใช้ภาษาในบทความวิจัย	334
การประเมินบทความวิจัย.....	334

การเผยแพร่บทความวิจัย.....	337
ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความวิจัย.....	340
บทสรุป.....	343
ตัวอย่างการเขียนบทความวิจัย.....	344
แบบฝึกหัดท้ายบท	349
เอกสารอ้างอิง	350
เฉลยแบบฝึกหัด.....	351
ดัชนี.....	362

01

ความรู้ทั่วไป
เกี่ยวกับการเขียน
บทความ

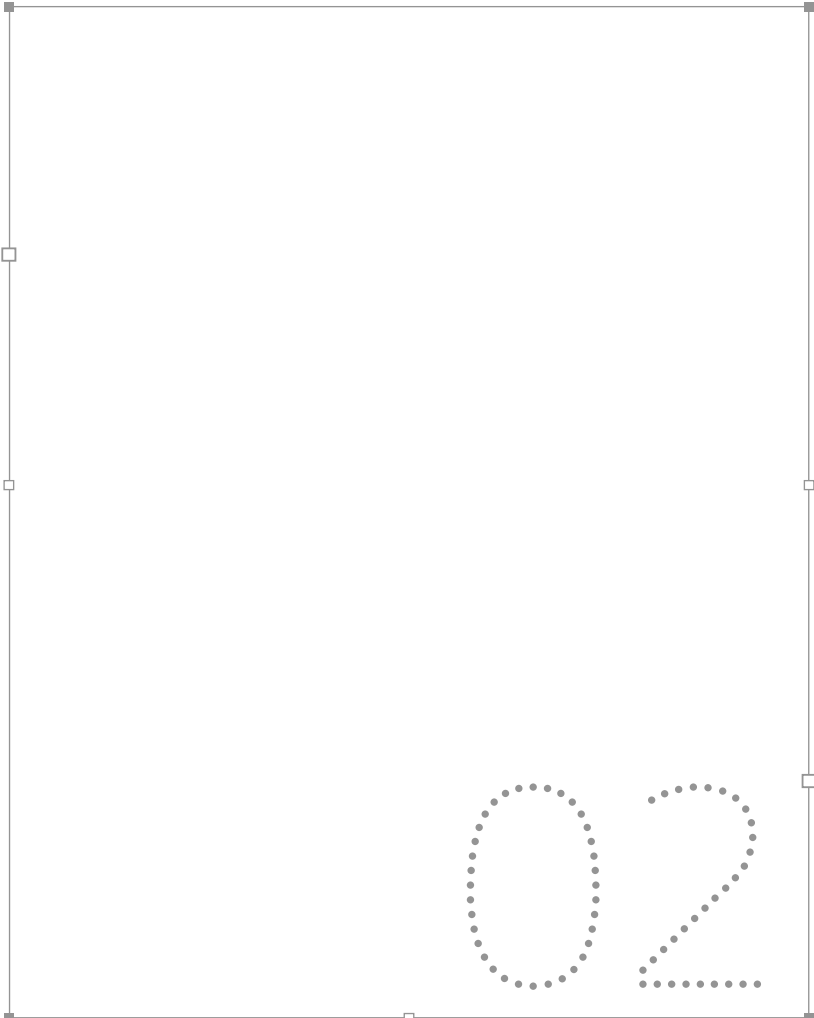

เกริ่นนำ

บทความ (Article) เป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่มีเนื้อหาสาระอันเป็นข้อมูลความรู้และข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ โดยมีความคิดเห็นหรือทัศนะของผู้เขียนเป็นส่วนสนับสนุน ดังนั้นบทความจึงจัดอยู่ในกลุ่มงานเขียนประเภทสารคดี (Non-fiction) เพราะเนื้อหาอิงอยู่กับข้อเท็จจริง ซึ่งแตกต่างกับงานเขียนประเภทบันเทิงคดี (Fiction) เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทละคร ฯลฯ ที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความคิด จินตนาการ และอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนเป็นสำคัญ

ในปัจจุบันบทความได้รับความสนใจจากผู้เขียนและผู้อ่านในวงกว้าง ดังปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อสังคมออนไลน์ทั่วไปอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้เพราะบทความสามารถตอบสนองความสนใจของผู้อ่านทั้งด้านข้อมูล ความรู้ และความคิดที่เป็นประโยชน์ในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันส่งผลให้บทความเป็นงานเขียนที่ผู้สนใจเขียนอย่างหลากหลายเช่นกัน ดังนั้นผู้สนใจการเขียนบทความจำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้หลักการและศิลปะการเขียนบทความเพื่อจะสามารถเขียนบทความประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหาในบทนี้มุ่งเสนอความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเขียนบทความอันเป็นพื้นฐานสำหรับผู้เริ่มเขียนบทความซึ่งควรทราบว่าบทความมีลักษณะและองค์ประกอบอย่างไร และผู้เขียนบทความควรมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง ความรู้เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เขียนบทความเกิดความมั่นใจยิ่งขึ้นและสามารถสร้างสรรค์ผลงานเขียนของตนต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ

02

กระบวนการ
เขียนบทความ
อย่างมีประสิทธิภาพ

เกริ่นนำ

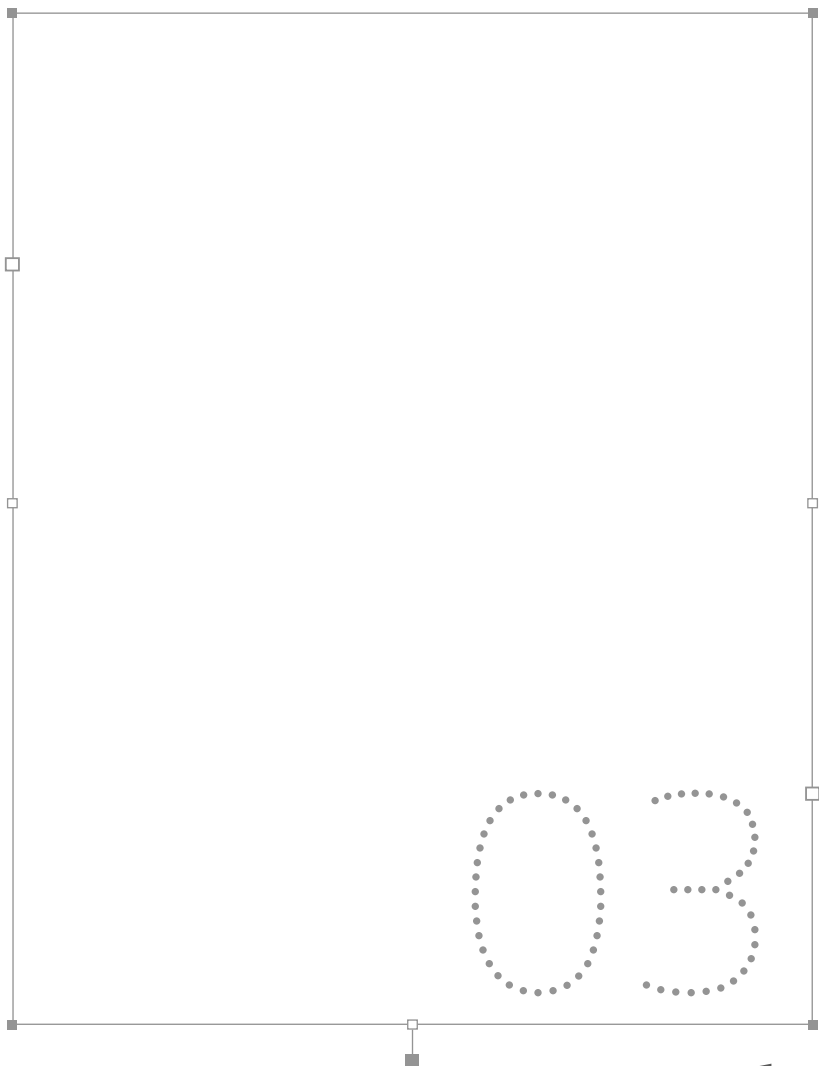
การสร้างสรรค์งานเขียนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นงานเขียนบันเทิงคดี สารคดี หรืองานเขียนทางวิชาการ ผู้เขียนจำเป็นต้องทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อให้การเขียนมีความต่อเนื่องและเป็นระบบ อีกทั้งยังช่วยจัดปัญหา ความสับสนหรือติดขัดระหว่างการเขียนได้อีกทางหนึ่งด้วย

ในการเขียนบทความก็เช่นเดียวกัน หากผู้เขียนต้องการให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้เขียนควรดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน โดยเริ่มต้นจากการวางแผนและเตรียมการเขียนให้ชัดเจน จากนั้นจึงเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาจัดระบบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเรียบเรียงเป็นงานเขียน และขั้นสุดท้ายคือการตรวจประเมินและแก้ไขให้บทความที่เขียนขึ้นมีความถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

เนื้อหาในบทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ กระบวนการเขียนบทความอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นพื้นฐานหรือความรู้เบื้องต้นสำหรับผู้เริ่มเขียนบทความที่ควรเข้าใจถึงวิธีการทำงานในแต่ละขั้นตอน อย่างชัดเจน และสามารถนำไปปรับใช้ในการเขียนบทความตามลำดับขั้นตอน ได้อย่างเหมาะสม โดยแบ่งออกเป็น 8 ขั้นตอนต่อเนื่องกัน ได้แก่ การกำหนด หัวข้อเรื่อง การกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบเขตของบทความ การรวบรวมข้อมูล การวางโครงเรื่อง การเรียบเรียงเนื้อหา การตรวจทานและแก้ไขบทความ การประเมินบทความ จนถึงขั้นตอนสุดท้ายคือการเผยแพร่บทความให้เป็นประโยชน์ในวงกว้างต่อไป

การกำหนดหัวข้อเรื่อง

การกำหนดหัวข้อเรื่องของบทความเป็นขั้นตอนแรกในการเขียน กล่าวคือ การกำหนดหัวข้อเรื่อง เป็นการพิจารณาและตัดสินใจเลือกเนื้อหาสาระของบทความที่จะนำเสนอเนื้อหาสาระในประเด็นใด เพื่อให้ผู้เขียนได้

ศิลปะ
การเขียน
| บทความ

เกริ่นนำ

งานเขียนประเภทบทความมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การนำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริง และความคิดเห็นของผู้เขียนโดยใช้หลักฐานอ้างอิง และข้อมูลสนับสนุนต่าง ๆ ที่มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ โดยแยกจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของบทความได้หลายประการ เป็นต้นว่าการเขียนถ่ายทอดความรู้ แสดงความคิดเห็น อธิบาย วิเคราะห์ วิวิจารณ์ หรือโน้มน้าวใจผู้อ่าน ดังนั้นการจะเขียนบทความให้น่าเชื่อถือและบรรลุจุดประสงค์ในการเขียนได้จึงต้องมีศิลปะการเขียนหรือเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ

โครงสร้างของบทความแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ชื่อเรื่อง ความนำ เนื้อเรื่อง และความสรุป แต่ละส่วนมีบทบาทและความสำคัญต่างกัน และจะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้ ดังนั้นผู้เขียนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจโครงสร้างของบทความในภาพรวมเพื่อนำไปใช้ในการวางโครงเรื่องที่มียรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ ตลอดจนนำเสนอเรื่องราวได้อย่างมีศิลปะและน่าสนใจ ประการสำคัญคือกลวิธีการเขียนหรือศิลปะการนำเสนอ นั้นจะต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของบทความเรื่องนั้น ๆ

สาระความรู้เกี่ยวกับศิลปะการเขียนบทความที่น่าสนใจในบทนี้มุ่งเสนอแนวทางและกลวิธีการเขียนตามโครงสร้างหรือส่วนประกอบของบทความ ประกอบด้วย การตั้งชื่อเรื่อง การเขียนความนำ การเขียนเนื้อเรื่อง และการเขียนความสรุป เพื่อให้เป็นความรู้พื้นฐานที่สามารถนำไปปรับใช้ในการเขียนบทความประเภทต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ โดยยึดหลักความถูกต้อง สมบูรณ์ และสื่อสารแนวคิดได้อย่างชัดเจน

04

การใช้ภาษา ในการเขียนบทความ

เกริ่นนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือในการเขียนบทความ หากผู้เขียนบทความมีความสามารถด้านการใช้ภาษาในการเขียนสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะทำให้การเขียนบทความประสบความสำเร็จหรือสัมฤทธิ์ผลในการเขียน กล่าวคือ บทความเรื่องนั้น ๆ ย่อมสามารถถ่ายทอดความรู้ ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นต่าง ๆ จากผู้เขียนบทความไปสู่ผู้อ่านได้ตามจุดมุ่งหมายของการเขียนที่ได้กำหนดไว้

ในทางตรงกันข้าม หากผู้เขียนบทความขาดความรู้และทักษะในการใช้ภาษา เช่น ใช้คำไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม เรียบเรียงประโยคได้ไม่ลื่นไหล ใช้ระดับภาษาที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและประเภทของบทความ หรือขาดความสามารถในการใช้โวหารเพื่อเล่าเรื่องราวให้ชัดเจนและลงตัว บทความนั้นอาจไม่สามารถสื่อสารแนวคิดสำคัญหรือถ่ายทอดสาระที่เป็นประโยชน์ไปสู่ผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอีกวิธีหนึ่งคือ การศึกษาเรียนรู้หลักการใช้ภาษาจากตำราหนังสือที่เกี่ยวข้อง รู้จักอ่าน สังเกต และวิเคราะห์ศิลปะการใช้ภาษาในงานเขียนประเภทบทความอย่างหลากหลาย ดังที่ได้นำเสนอสาระความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาในการเขียนบทความในบทนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ ได้แก่ การใช้คำ การใช้ประโยค การใช้ระดับภาษา และการใช้โวหาร อันจะเป็นความรู้พื้นฐานในการเขียนบทความให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

05

ศิลปะการเขียนบทความ
| แสดงความคิดเห็น

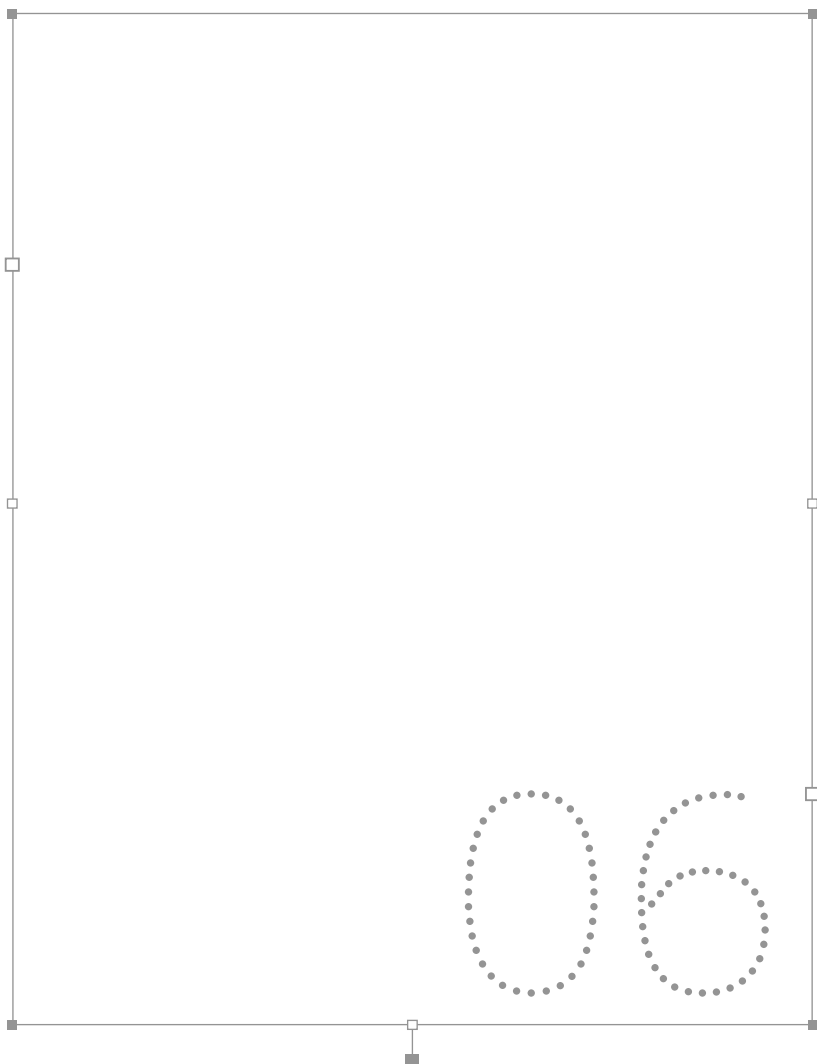

เกริ่นนำ

บทความแสดงความคิดเห็นเป็นงานเขียนที่เขียนขึ้นเพื่อแสดงทัศนะหรือความคิดเห็นต่อเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งจะต้องเป็นประเด็นที่คนส่วนใหญ่กำลังให้ความสนใจใคร่รู้ ดังนั้นปรากฏการณ์ทางสังคมที่ผู้เขียนบทความได้รับรู้มาจึงเป็นแหล่งที่มาของการเขียนบทความ และเป็นวัตถุดิบสำคัญของการขยายความประเด็นต่าง ๆ ให้เนื้อหาสาระมีรายละเอียดที่ลุ่มลึกและเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน

นอกจากนั้นผู้เขียนบทความจะต้องแสดงความคิดเห็นตามความคิด ความเชื่อ หรือทัศนคติอย่างชัดเจน โดยนำข้อมูลต่าง ๆ มาอ้างอิงให้ผู้อ่านเชื่อถือ ทั้งนี้ต้องเป็นความคิดที่มีเหตุผล แปลกใหม่และสร้างสรรค์ ตลอดจนมีศิลปะการเขียนส่วนต่าง ๆ ของบทความให้น่าสนใจติดตาม ทั้งการตั้งชื่อเรื่อง การเขียนความนำ เนื้อเรื่อง ความสรุป และกลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมลงตัว

ฉะนั้นเพื่อให้การเขียนบทความแสดงความคิดเห็นมีคุณภาพ ทั้งด้านเนื้อหาสาระและศิลปะการเขียน ควรศึกษาสาระความรู้ในบทนี้ซึ่งนำเสนอเกี่ยวกับความหมาย ลักษณะของบทความแสดงความคิดเห็น จุดมุ่งหมายของการเขียน องค์ประกอบสำคัญ หลักการทั่วไป กลวิธี การเขียนบทความ กลวิธีการใช้ภาษา ตัวอย่างบทความแสดงความคิดเห็น และข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะเป็นความรู้และแนวทางในการเขียนบทความแสดงความคิดเห็นให้ประสบความสำเร็จต่อไป

ศิลปะการเขียน
บทความวิเคราะห์

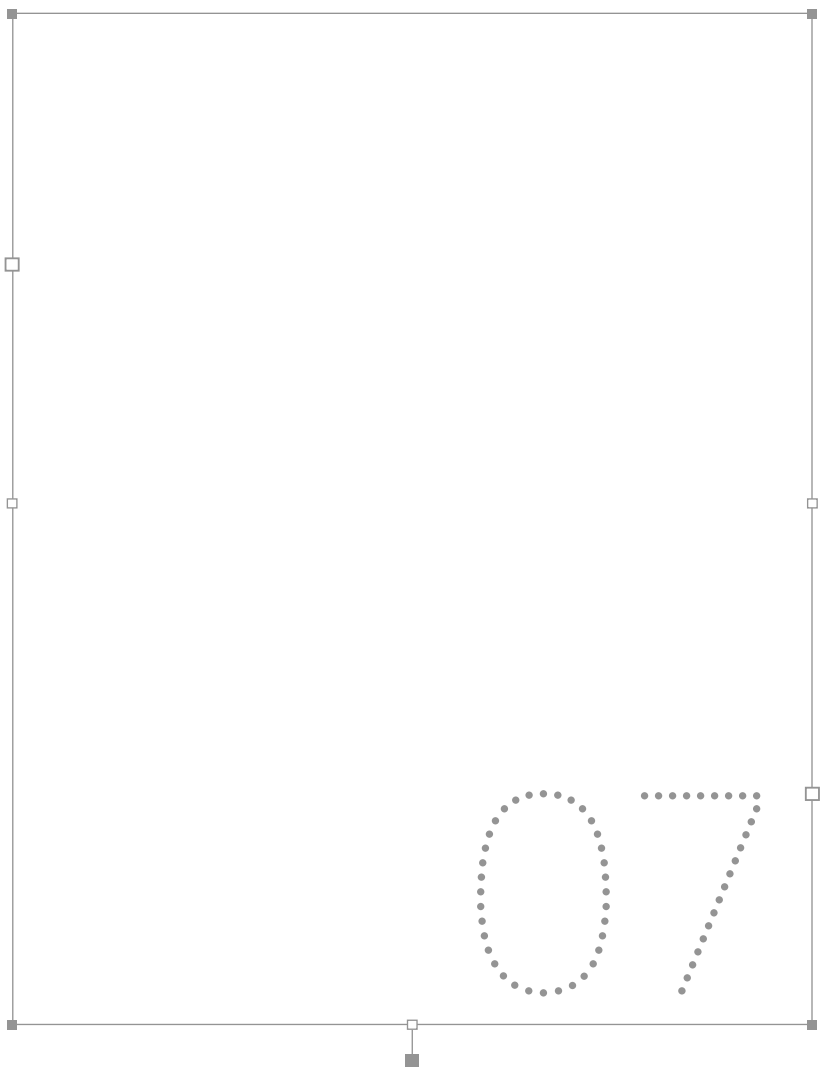

เกริ่นนำ

บทความวิเคราะห์เป็นงานเขียนที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านทั่วไปอย่างกว้างขวาง ดังจะเห็นได้จากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ได้ตีพิมพ์บทความวิเคราะห์เผยแพร่อย่างหลากหลาย ทั้งนี้เพราะบทความประเภทนี้มีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเมือง หรือการศึกษา และเป็นข้อเขียนที่นำเสนอข้อมูลแบบเจาะลึก โดยนำเอาหลักการหรือทฤษฎีมาวิเคราะห์ข้อมูลนั้นให้ทราบถึงสาเหตุของปัญหา ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และชี้แนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและสังคมส่วนรวม

ผู้ที่สนใจในการเขียนบทความวิเคราะห์ในนิตยสารและหนังสือพิมพ์ทั่วไปมีทั้งนักเขียนประจำและนักเขียนอิสระ ซึ่งนักเขียนจะต้องมีข้อมูลเฉพาะเรื่องอย่างเพียงพอ ละเอียด ชัดเจน และมีความรู้ในหลักการ แนวคิดหรือทฤษฎีเพื่อให้สามารถนำมาวิเคราะห์หรือตีแผ่ประเด็นปัญหาได้อย่างกระจ่างชัด

สาระความรู้ในบทนี้กล่าวถึงความหมายของบทความวิเคราะห์ ลักษณะของบทความวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความวิเคราะห์ องค์ประกอบสำคัญของบทความวิเคราะห์ หลักการทั่วไปของการเขียนบทความวิเคราะห์ กลวิธีการเขียนบทความวิเคราะห์ กลวิธีการใช้ภาษาในบทความวิเคราะห์ ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความวิเคราะห์ และตัวอย่างการเขียนบทความวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจแนวทางการเขียนบทความวิเคราะห์ ในภาพรวมและรายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ อันจะเป็นแนวทางการเขียนบทความได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศิลปะการเขียน
บทความวิจารณ์

เกริ่นนำ

บทความวิจารณ์เป็นงานเขียนที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์อย่างหลากหลายในปัจจุบัน เช่น บทความวิจารณ์วรรณกรรมการแสดง ดนตรี ภาพยนตร์ รวมถึงผลงานศิลปะแขนงต่าง ๆ ซึ่งบทความวิจารณ์นั้นมีลักษณะเฉพาะต่างจากบทความวิเคราะห์คือ นอกจากต้องใช้การคิดเชิงวิเคราะห์ในการแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่นำมาวิจารณ์แล้ว ผู้เขียนบทความยังต้องแสดงความคิดเห็นเชิงประเมินคุณค่าต่อสิ่งที่นำมาวิจารณ์อย่างมีเหตุผลด้วย การพิจารณาเชิงประเมินคุณค่าเป็นการตัดสิน กล่าวติชมถึงข้อดี คุณค่า หรือข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่ปรากฏในสิ่งที่นำมาวิจารณ์ เช่น การวิจารณ์วรรณกรรมก็ต้องอธิบายว่าผลงานเรื่องนั้น ๆ มีลักษณะเด่นและมีคุณค่าในด้านใดบ้าง หรือมีจุดด้อยในเรื่องใด ดังนั้นผู้เขียนบทความวิจารณ์จำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานในการวิจารณ์และการนำเสนองานเขียนอย่างเหมาะสม

สาระความรู้ในบทนี้กล่าวถึงความรู้เกี่ยวกับการเขียนบทความวิจารณ์ ได้แก่ ความหมายของบทความวิจารณ์ ลักษณะของบทความวิจารณ์ ระดับของการวิจารณ์ คุณสมบัติของผู้วิจารณ์ หลักการเขียนบทความวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ องค์ประกอบสำคัญของบทความวิจารณ์ กลวิธีการเขียนบทความวิจารณ์วรรณกรรม กลวิธีการใช้ภาษาในบทความวิจารณ์ ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความวิจารณ์ และตัวอย่างการเขียนบทความวิจารณ์ ซึ่งเป็นหลักการและแนวทางการเขียนบทความวิจารณ์ที่ผู้สนใจศึกษานำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์งานเขียนของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

08

ศิลปะการเขียน
บทความสัมภาษณ์

เกริ่นนำ

บทความสัมภาษณ์เป็นข้อเขียนที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากบทความประเภทอื่น ๆ คือ เน้นการนำเสนอข้อมูลของบุคคลที่สัมภาษณ์หรือประเด็นเนื้อหาผ่านบุคคลนั้น ๆ เป็นการนำเสนอเรื่องราวชีวิต ทัศนคติและความคิดเห็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลให้ผู้สนใจได้ทราบ ส่วนใหญ่บุคคลที่เลือกมาสัมภาษณ์มักเป็นคนที่กำลังได้รับความสนใจในสังคม หรือมีความสำคัญต่อสังคมในวงกว้าง เช่น นักการเมือง นักแสดง นักเขียน นักวิชาการ ฯลฯ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเขียนและเนื้อหาสาระของบทความสัมภาษณ์เรื่องนั้น ๆ

การเขียนบทความสัมภาษณ์แม้จะเป็นการเขียนโดยไม่ได้ยึดรูปแบบหรือหลักเกณฑ์การเขียนอย่างแน่นนอนชัดเจน เช่น บทความวิชาการหรือบทความวิจัย แต่การเขียนบทความประเภทนี้ก็มีรายละเอียดหรือความรู้พื้นฐานอันเป็นหลักการและเทคนิคเบื้องต้นในการเขียนที่ผู้สนใจควรศึกษาเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์งานเขียนของตนอย่างมีคุณภาพ

สาระความรู้ในบทนี้กล่าวถึงหลักการและแนวทางการเขียนบทความสัมภาษณ์ ได้แก่ ความหมายของบทความสัมภาษณ์ จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความสัมภาษณ์ ประเภทของบทความสัมภาษณ์ หลักการและแนวทางการสัมภาษณ์ รูปแบบการเขียนบทความสัมภาษณ์ กลวิธีการเขียนบทความสัมภาษณ์ กลวิธีการใช้ภาษาในบทความสัมภาษณ์ ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความสัมภาษณ์ และตัวอย่างการเขียนบทความสัมภาษณ์

09

ศิลปะการเขียน
บทความวิชาการ

เกริ่นนำ

บทความวิชาการเป็นงานเขียนที่มุ่งนำเสนอข้อมูล ความรู้ และความคิดเห็นจากการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการในศาสตร์แขนงต่าง ๆ บทความวิชาการส่วนใหญ่นิยมเผยแพร่ในวารสารวิชาการ หนังสือรวมบทความวิชาการ และนำเสนอในการประชุมวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้จากการค้นคว้าและวิจัย ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นทางวิชาการของนิสิต นักศึกษา คณาจารย์ และบุคคลทั่วไปที่สนใจสาระความรู้ทางวิชาการ

ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนบทความวิชาการเป็นบุคคลที่ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณค่าให้เกิดประโยชน์แก่สังคมได้ การเขียนบทความวิชาการจึงเป็นภารกิจและหน้าที่สำคัญของคณาจารย์ นิสิต นักศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมถึงนักวิชาการอิสระและผู้สนใจทั่วไปในการเขียนบทความประเภทนี้ควรได้ศึกษาหลักการเขียนบทความวิชาการให้เข้าใจอย่างถูกต้อง

สาระความรู้ในบทนี้กล่าวถึงแนวทางการเขียนบทความวิชาการ ได้แก่ ความหมายของบทความวิชาการ จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความวิชาการ องค์ประกอบสำคัญของบทความวิชาการ กลวิธีการเขียนบทความวิชาการ กลวิธีการใช้ภาษาในบทความวิชาการ การประเมินบทความวิชาการ การเผยแพร่บทความวิชาการ ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความวิชาการ และตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการ ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการเขียนบทความวิชาการอย่างมีคุณภาพ

10

ศิลปะการเขียน
บทความวิจัย

เกริ่นนำ

บทความวิจัยเป็นผลงานที่เรียบเรียงจากรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ แล้วตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการของหน่วยงานหรือสถาบันต่าง ๆ การเขียนบทความวิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้หรือข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยไปสู่สังคม ซึ่งจะนำเสนอผลการศึกษาเพียงบางประเด็นหรือจะนำเสนอผลการวิจัยทั้งหมดก็ได้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้วิจัยหรือยึดตามหลักเกณฑ์ของวารสารที่จะนำไปเผยแพร่

รูปแบบการเขียนบทความวิจัยมีลักษณะบางส่วนที่คล้ายคลึงกับบทความวิชาการ และมีองค์ประกอบบางด้านที่แตกต่างกับบทความวิชาการทั่วไป ซึ่งผู้เขียนบทความต้องมีความรู้และเข้าใจเป็นอย่างดี ซึ่งสาระสำคัญในบทนี้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการเขียนบทความวิจัย ได้แก่ ความหมายของบทความวิจัย ลักษณะของบทความวิจัย องค์ประกอบสำคัญของบทความวิจัย ขั้นตอนการเขียนบทความวิจัย กลวิธีการเขียนบทความวิจัย กลวิธีการใช้ภาษาในบทความวิจัย การประเมินบทความวิจัย การเผยแพร่บทความวิจัย ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบทความวิจัย และตัวอย่างการเขียนบทความวิจัย ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการเขียนบทความวิจัยอย่างมีระบบและมีคุณภาพ

ความหมายของบทความวิจัย

คำว่าบทความวิจัย (Research Article) มีนักวิชาการอธิบายความหมายไว้ดังนี้

นวลัย สุวรรณธาดา และคณะ (2553) อธิบายว่า บทความวิจัยเป็นบทความที่นำเสนอองค์ความรู้ซึ่งเป็นข้อค้นพบหรือผลการศึกษาค้นคว้า ทดลองจากการวิจัย เนื้อหาบทความวิจัยจะมีขนาดสั้นกว่ารายงานการวิจัยแต่คงไว้ซึ่งใจความสำคัญที่ชัดเจน

เฉลยแบบฝึกหัด

ดัชนี

ก

กลวิธีการเขียนขยายความ	108	การใช้คำ	139
กลวิธีการเขียนเนื้อเรื่อง.....	98	การใช้ประโยค.....	143
กลวิธีการเขียนบทความวิเคราะห์	209	การใช้ระดับภาษา.....	146
กลวิธีการเขียนบทความวิจัย	324	การใช้โวหาร.....	151
กลวิธีการเขียนบทความวิจารณ์.....	236	การตรวจทานและแก้ไขบทความ.....	52
กลวิธีการเขียนบทความวิชาการ	289	การตั้งชื่อเรื่อง.....	69
กลวิธีการเขียนบทความสัมภาษณ์	266	การประเมินบทความ.....	55
กลวิธีการเขียนบทความแสดง		การประเมินบทความวิจัย	334
ความคิดเห็น.....	181	การเผยแพร่บทความ.....	59
กลวิธีการใช้ภาษาในบทความแสดง		การเผยแพร่บทความวิจัย	337
ความคิดเห็น.....	187	การเผยแพร่บทความวิชาการ	304
กลวิธีการตั้งชื่อเรื่อง	70	การรวบรวมข้อมูล	40
การกำหนดขอบเขต	38	การเรียบเรียงเนื้อหา	49
การกำหนดจุดมุ่งหมาย.....	37	การวางโครงเรื่อง	46
การกำหนดหัวข้อเรื่อง.....	32		
การเขียนความนำ	77		
การเขียนความสรุป.....	110		
การเขียนเนื้อเรื่อง	95		

ข

ขั้นตอนการวางโครงเรื่อง	47

ค

ความหมายของบทความ	
วิเคราะห์	201
ความหมายของบทความวิจัย.....	318

ความหมายของบทความวิจารณ์
..... 227

ความหมายของบทความวิชาการ
..... 285

ความหมายของบทความสัมภาษณ์
..... 253

โครงสร้างของบทความ 7

บ

บทความ 3

บทความวิเคราะห์ 6, 200

บทความวิจัย 318

บทความวิจารณ์ 226

บทความวิชาการ 284

บทความสัมภาษณ์ 252

บทความแสดงความคิดเห็น 6,
168, 169

ป

ประเภทของโครงเรื่อง 46

ประเภทของบทความสัมภาษณ์
..... 255

ร

รูปแบบการเขียนบทความสัมภาษณ์
..... 264

ล

ลักษณะของบทความ 4

ลักษณะของบทความวิจัย 319

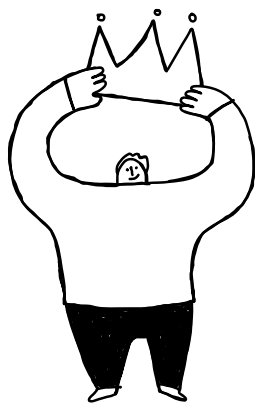
ศ

ศิลปะการเขียน 68

ท

หลักการเขียนบทความวิจารณ์... 234

หลักการและแนวทางการสัมภาษณ์
..... 258

250
บาท

เทคนิคการสรุปความ

ผู้เขียน : รศ.วราวิชต์ มหามานตรี

หนังสือเทคนิคการสรุปความเล่มนี้มีเนื้อหาครอบคลุมวิธีการสรุปความงานเขียนประเภทต่าง ๆ ที่พบเห็นได้จากสื่อในชีวิตประจำวัน อาทิ สารคดี บันทึกคดี บทวิเคราะห์ บทวิจารณ์ บทสัมภาษณ์ โดยนำวิธีการจดบันทึกแบบ Cornell Notes ของ Dr. Walter Pauk มาประยุกต์ใช้ในการเขียนเรียบเรียงเนื้อความสรุป อีกทั้งยังมีการสรุปความในการเขียนผลงานวิจัย เพื่อให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนผลงานวิจัย บางองค์ประกอบ และเพื่อป้องกันการลักลอกและละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานวรรณกรรมพร้อมตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจนในแต่ละบท เพื่อให้ผู้อ่านสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จึงเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ นักวิชาการ และผู้สนใจในทุกสาขาอาชีพ

250
บาท

ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ : จากแนวคิดทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

ผู้แต่ง : ผศ. ดร.ชำนาญ ปาณาวงษ์

“งานวิจัยมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีขั้นตอน กระบวนการและการให้คำตอบที่แตกต่างกัน งานวิจัยที่เป็นเชิงคุณภาพ ก็เป็นประเภทหนึ่ง ที่มีขั้นตอน กระบวนการ และการให้คำตอบที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ในรูปแบบของการอธิบาย ให้รู้ถึงภูมิหลังที่มาสภาพปัจจุบัน และอนาคต ได้เป็นอย่างดี หนังสือเล่มนี้ ได้กล่าวถึง ขั้นตอน กระบวนการในการได้มาซึ่งคำตอบของงานวิจัย เชิงคุณภาพอย่างละเอียดตามประสบการณ์ของผู้เขียนได้รวบรวมมา”

780
บาท

ไวยากรณ์ไทยเชิงสื่อสาร : การวิเคราะห์แนวภาษาศาสตร์ หน้าที่นิยมเชิงแบบลักษณ์

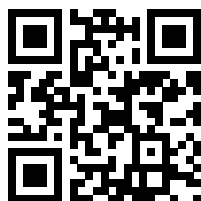
ผู้แต่ง : ศ. ดร.อัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา

“ไวยากรณ์ไทยเชิงสื่อสาร : การวิเคราะห์แนวภาษาศาสตร์หน้าที่นิยม เชิงแบบลักษณ์” เป็นตำราที่ริเริ่มนำแนวทางภาษาศาสตร์ปริชาน มาวิเคราะห์และอธิบายไวยากรณ์ภาษาไทยในภาพรวมทั้งระบบ โดยการพิจารณาหน้าที่ในการสื่อสาร เป็นหลักเพื่อนำไปสู่สัมพันธภาพรูปและโครงสร้างไวยากรณ์ มีลักษณะเป็นพลวัตสามารถสืบสาวได้ถึงที่มา และเป็นเชิงแบบลักษณ์ สามารถเทียบเคียงได้กับภาษาอื่น ถือเป็นบูรณาการจากหลายด้าน ได้แก่ วากยสัมพันธ์ อรรถศาสตร์ วจนปฏิบัติ ศาสตร์ ประวัติการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนสังคมวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับโครงสร้างภาษา ตำรานี้มีเนื้อหาครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการทางระบบหน่วยคำและคำหมวดหมู่ไวยากรณ์ หลักการประกอบวลีและประโยค หน้าที่ของส่วนประกอบ หน้าที่ของประโยคที่แปรไปในบริบทการใช้ภาษาต่าง ๆ และการเชื่อมโยงประโยคในสัมพันธสาร

สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

สั่งซื้อหนังสือออนไลน์ จัดส่งถึงบ้านสะดวกรวดเร็ว

สั่งซื้อทันที

กรณีต้องการสั่งซื้อหนังสือปริมาณมาก หรือเข้าชั้นเรียนติดต่อได้ที่
ฝ่ายจัดจำหน่ายสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

✉ nuph@nu.ac.th   สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
☎ 0 5596 8833-8836   [nu_publishing](https://twitter.com/nu_publishing)

NUPH
online store

www.nupress.grad.nu.ac.th

หนังสือ **ศิลปะการเขียนบทความ** ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากปูพื้นฐานความรู้ว่าด้วยการเขียนบทความในภาพกว้างก่อน จากนั้นจึงนำเสนอแนวทางการเขียนบทความเฉพาะประเภท อีกทั้งยังคัดสรรบทความประเภทต่างๆ มาเสนอเป็นตัวอย่างเพื่อให้ผู้อ่านสามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเข้าใจลึกซึ้ง

หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับนิสิต นักศึกษา ครู อาจารย์ นักวิชาการ ตลอดจนผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเขียนบทความ ซึ่งจะเป็นคู่มือช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวมและเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับศาสตร์และศิลป์แห่งการเขียนบทความได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ บุณมธุรส

การศึกษา

ปริญญาตรี

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ปริญญาโท

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาเอก

ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร

ปัจจุบัน

อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
Naresuan University Publishing House

